

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/20/473

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspeksiooni peainspektor Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	16.03.2020 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	03.02.2020 (inspeksioonis registreeritud 04.02.2020)
Teabevaldaja	AS Eesti Raudtee aadress: Telliskivi tn 60/2, 15073 Tallinn e-posti aadress: raudtee@evr.ee
Vaide esitaja	Vandeadvokaat Maksim Greinoman Advokaadibüroo Greinoman & Co aadress: Roseni 7, 10111 Tallinn e-posti aadress: maksim@greinoman.com

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) jätta vaie rahuldamata, kuna menetluse käigus on vaide esitajale täiendavalt vastatud;**
- 2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kui Andmekaitse Inspeksioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspeksioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

- Vaide kohaselt esitas vaide esitaja 13.12.2019 AS-le Eesti Raudtee teabenõude;
- Kuna AS Eesti Raudtee seaduses sätestatud tähtaja jooksul teabenõudele ei vastanud, siis edastas vaide esitaja 12.01.2020 AS-le Eesti Raudtee meeldetuletuse;
- Kuna ka peale meeldetuletuse edastamist ei vastanud AS Eesti Raudtee väidetavalt teabenõudele seaduses sätestatud tähtaja jooksul, siis esitas vaide esitaja (AS Eesti Raudtee tegevuse peale teabenõudele vastamata jätmise osas) Andmekaitse Inspeksioonile vaide.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Esitasin teabenõude raudteeliikluse korraldamise andmete osas (lisa 1). Teabenõudes oli selgelt viidatud, et raudteeliikluse korraldamine on avalik ülesanne. Avaliku teabe seaduse § 5 lg 2, lg 3 p 1 kohaselt on AS Eesti Raudtee teabevaldajaks avaliku teabe seaduse mõttes. Avaliku teabe seaduse § 9 lg 1 tulenevalt on AS Eesti Raudtee kohustatud võimaldama juurdepääsu tema valduses olevale teabele teabenõuet esitanud füüsilistele ja juriidilistele isikutele (st isikutele, kes ei ole advokaadid). Kuivõrd vastust ei saanud, siis saatsin tähtkirjaga meeldetuletuse (lisa 2), millele ei ole samuti vastust saanud.

Vastamata jätmine takistab minu tööülesannete – kliendile õigusabi osutamise – täitmist. Saatsin tähtkirjaga meeldetuletuse

Algatada haldusjärelevalvet ja teha ASile Eesti Raudtee ettekirjutus 13. detsembri 2019.a teabenõude täitmiseks (AvTS § 45 lg 1 p1, lg 2, § 46 lg 1, HMS § 85 p 2).

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Vastuseks järelepärimisele vaidemenetluses anname teada, et Advokaadibüroo Greinoman & Co teabenõudele vastas AS Eesti Raudtee 22.01.2020. Vastus on saadetud teabenõude esitajale hr Maksim Greinomanile (Lisa 1).

Kahetsusväärsel kombel jäi teabenõude esitajale teatamata, et AS Eesti Raudtee vajab teabenõudes nimetatud asjaolude kontrollimiseks rohkem aega, kui teabenõudele vastamiseks seaduses ettenähtud viis tööpäeva.

Samas lubab avaliku teabe seaduse § 19 pikendada teabenõude täitmise tähtaega, kui teabevaldajal on vaja teabenõuet täpsustada või kui teabe väljaselgitamine on aeganõudev.

AS-ile Eesti Raudtee esitatud teabenõude ese oli sõnastatud järgmiselt:

„Meie andmetel kasutatakse raudteelõigul Rakvere raudteejaam – pööre nr 4 / OÜ Raudteehooldus raudteeinfrastruktuuri piir vedur reg.nr.: 98260229002-5; TGM 4B-37182. Palume väljastada andmed nimetatud veduri viimase 90 päeva saabumiste ja väljumiste kohta ning tema poolt veetud vagunite numbrid, kaubaandmed ja veo tellijate andmed.“

AS Eesti Raudtee vastas teabenõude esitajale, et vedur reg.nr.: 98260229002-5; TGM 4B-37182 ei liigu AS Eesti Raudtee raudteeinfrastruktuuril.

AS-il Eesti Raudtee ei olnud võimalik teabenõudele sisuliselt vastata kuna teabenõude esitaja poolt nimetatud vedur ei olnud AS Eesti Raudtee raudteeinfrastruktuuri kasutanud.

Vastuseks järelepärimises toodud küsimustele anname teada, et AS Eesti Raudtee on raudtee-ettevõtja, kelle tegevuseks on raudteeinfrastruktuuri majandamine.

Raudteeseaduse § 7 kohaselt on avalik raudtee raudtee-ettevõtja raudteeinfrastruktuur, mille kasutamine peab juurdepääsu tagavate põhi- ja lisateenuste ning tasu, aja ja muude kasutustingimuste osas olema diskrimineerimata tagatud kõigile raudtee-ettevõtjatele raudteeveoks käesolevas seaduses sätestatud alustel ja korras.

Vaide esitaja poolt soovitud teave puudutab raudteeinfrastruktuuri kasutamist, kuid antud juhul teabe esitaja poolt nimetatud veduri poolt raudteeinfrastruktuuri kasutamist ei toimunud. Seetõttu ei ole AS-il Eesti Raudtee ka vaide esitaja poolt soovitud teavet dokumenteeritud kujul.

Kuna vaie esitati AS Eesti Raudtee poolt teabenõudele vastamata jätmise peale, siis palus Andmekaitse Inspektsioon edastada ka väljavõtte e-kirjast, millest nähtuks, millal on vaide esitajale vastus edastatud. Eeltoodu osas selgitas AS Eesti Raudtee järgmist:

Dokumendi halduse süsteemis WebDesktop on märge süsteemi seest e-postiga saatmine 22.01.2020. Kahjuks me ei saa kontrollida, kas teise poole e-maili server võttis kirja vastu või filtreeris selle spam-filter.

Lisaks oli saadetud vastavalt Teie päringule minu postkastist e-kiri 04.03.2020 ettevõttele Advokaadibüroo Greinoman & Co .

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

AS Eesti Raudtee teabevaldajana

AvTS § 1 sätestab selle seaduse mõtte, mille kohaselt on seaduse eesmärgiks tagada üldiseks kasutamiseks mõeldud teabele avalikkuse ja igaühe juurdepääsu võimalus, lähtudes demokraatliku ja sotsiaalse õigusriigi ning avatud ühiskonna põhimõtetest ning luua võimalused avalikkuse kontrolliks avalike ülesannete täitmise üle. Seega on teabenõuete esitamisel kõigil ühesugused õigused. Kui kellelgi on eriseadusest tulenevalt suuremad õigused teabe saamiseks, siis ei ole tegemist teabenõudega avaliku teabe seaduse mõistes, vaid sellisel juhul on tegemist teabe küsimisega eriseaduse alusel.

AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida koopiaid või väljavõtteid asutuse valduses olevatest dokumentidest.

AvTS § 5 lg 2 kohaselt laienevad eraõiguslikule juriidilisele isikule teabevaldaja kohustused, kui isik täidab seaduse, haldusakti või lepingu alusel avalikke ülesandeid, sh osutab haridus-, tervishoiu, sotsiaal- või muid avalike teenuseid - teabe osas, mis puudutab nende ülesannete täitmist. Sama paragrahvi lg 3 punktist 2 tulenevalt võrdsustatakse teabevaldajaga muuhulgas ka äriühingud teabe osas, mis puudutab riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest avalike ülesannete täitmiseks või toetusena antud vahendite kasutamist. Teabevaldajaga võrdsustatakse ka ettevõtja, kes on kaubaturul valitsevas seisundis, omab eri- või ainuõigust või loomulikku monopoli, – teabe osas, mis puudutab kaupade ja teenuste pakkumise tingimusi, hindu ja nende muudatusi.

Kuna AS Eesti Raudtee puhul on tegemist eraõigusliku juriidilise isikuga, siis talle laienevad teabevaldaja kohustused ainult eelpoolloetletud juhtudel. Antud juhul puudus poolte vahel vaidlus selles, et küsitud teave puudutab avalike ülesannete täitmist.

Teabenõudele vastamine

AvTS § 18 lg 1 sätestab, et teabenõudele vastatakse viivituseeta, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. AvTS § 19 lubab teabenõudele vastamise tähtaega pikendada kuni 15 tööpäevani, kui teabe välja selgitamine on aeganõudev või kui teabenõuet on vaja täpsustada. Tähtaja pikendamisest koos põhjendustega tuleb teabenõudjat viie tööpäeva jooksu teavitada.

Antud juhul on vaide esitaja esitanud AS-le Eesti Raudtee 13.12.2019 järgmise sisuga pöördumise, mis oli pealkirjastatud „Teabenõue“ „*Meie andmetel kasutatakse raudteelõigul Rakvere raudteejaam – pööre nr 4 / OÜ Raudteehooldus raudteeinfrastruktuuri piir vedur reg.nr.: 98260229002-5; TGM 4B-37182. Palume väljastada andmed nimetatud veduri viimase 90 päeva saabumiste ja väljumiste kohta ning tema poolt veetud vagunite numbrid, kaubaandmed ja veo tellijate andmed.*“. Seega olenemata sellest, kas tegemist oli teabenõude või selgitustaotlusega, kas teabe väljaselgitamine oli aeganõudev või kas AS-l Eesti Raudtee oli soovitud teavet, oli AS-l Eesti Raudtee kohustus vaide esitaja pöördumisele vastata viie tööpäeva jooksul, kas väljastada teave, keelduda teabenõude täitmisest või pikendada

teabenõudele vastamise tähtaega.

Edastatud dokumentidest nähtub, et isegi juhul kui teabe väljaselgitamine oli aega nõudev ja AS-l Eesti Raudtee oli vaja teabenõudele vastamise tähtaega pikendada, ei ole teabenõudele vastatud ka 15 tööpäeva jooksul (teabenõue esitati 13.12.2019 ja AS Eesti Raudtee selgituste kohaselt vastati teabenõudele 22.01.2020), millega on rikutud teabenõuete menetlemise korda.

AS Eesti Raudtee selgituste kohaselt vastati teabenõudele 22.01.2020 teavitades vaide esitajat, et AS-l Eesti Raudtee puudub vaide esitaja soovitud teave. Eeltoodu kohta on AS Eesti Raudtee edastanud oma dokumendiregistrist ka väljavõtte, millest nähtub küll dokumendi registreerimine dokumendiregistris, kuid saadetud väljavõttest ei nähtu kas dokument on välja saadetud.

Kuna AS-l Eesti Raudtee puudus võimalus kontrollida, kas vaide esitaja on teabenõude vastuse kätte saanud ning vaide esitamisest võis eeldada, et vaide esitaja ei ole teabenõude vastust kätte saanud, siis peale inspeksiooni poolt järelepärimise edastamist, saatis AS Eesti Raudtee vaide esitajale e-posti teel 04.03.2020 veelkord teabenõude vastuse. Lähtudes sellest, et antud juhul oli vaide esimeks teabenõudele vastamata jätmise ning menetluse käigus on vaide esitajale 04.03.2020 veelkord edastatud (22.01.2020) teabenõude vastus, siis tuleb lugeda teabenõue menetluse kestel täidetuks, mistõttu puudub alus ettekirjutuse tegemiseks ning inspeksioon jätab vaide rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
peainspektor
peadirektori volitusel